SOCIOLOGY

PAPER-III
SEPT/13/09

Name & Signature of the Invigilator

....

....

ICR Answer Sheet No. : ______

Roll No. : ______

Roll Number in words : ______________________

Time : 2.30 Minutes] | **No. of Printed Pages : 32** | **[Maximum Marks : 150**

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **Seventy five (75)** multiple choice type questions. **All** questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to candidate. In the first 5 minutes, candidate is requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   - (*i*) To have access to the question booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   - (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of five minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.
   - (*iii*) After this verification is over, the test booklet number should be entered in the ICR answer sheet and the ICR Answer Sheet number should be entered on this test booklet.
4. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

   Correct method [A]   Wrong method [A]   OR [A]

5. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under Paper III only.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough work is to be done in the end of the booklet only.
8. You have to return the original ICR Answer Sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the examination hall. You are, however, allowed to carry duplicate copy of ICR sheet and test booklet on conclusion of the examination.
9. Use black ball point pen.
10. Use of any Calculators or log tables or any other electronic devices is prohibited.
11. There shall be no negative marking.
12. In case of any discrepancy in Gujarati and English version of questions the English version should be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલનંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા કુલ પંચોતેર (૭૫) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં ઉમેદવારને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ ૫ મિનિટ દરમ્યાન, ઉમેદવારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું.
   - (*i*) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પેજની ધાર પર આપેલ સીલ ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
   - (*ii*) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પૃષ્ઠો/પ્રશ્નો ઓછા હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા કોઈ અન્ય ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ પ્રકારની ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારવી નહીં. એને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમય પણ આપવામાં આવશે નહીં.
   - (*iii*) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાયપછી, ટેસ્ટ પુસ્તિકા નંબર ICR જવાબ પત્રકમાં લખવો અને ICR જવાબ પત્રક નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર ઉત્તર વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. પસંદગીનો જવાબ માત્ર અંગ્રેજી કેપીટલ મૂળાક્ષર દ્વારા જ આપવો. પસંદ કરેલ અંગ્રેજી કેપીટલ અક્ષર આપેલ ખાનામાં સંપૂર્ણ રીતે સમાઈ જાય તે રીતે લખવો.

   સાચી રીત : [A]   ખોટી રીત : [A]   અથવા [A]

5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલા ICR જવાબ પત્રકમાં પેપર–૩ લખેલ વિભાગમાં જ લખવા.
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાની અંતે આપેલ પાનું રફ કામ માટે છે.
8. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી ઓરીજીનલ ICR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજીયાત સોંપી દેવું અને કોઈપણ સંજોગોમાં પરીક્ષાખંડની બહાર જઈ શકશે નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર પ્રશ્નપુસ્તિકા તથા ICR જવાબવહીની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
9. માત્ર કાળી પેન/કાળી બોલ પેન વાપરવી.
10. કેલ્ક્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
11. ખોટા જવાબ માટે નેગેટિવ મૂલ્યાંકન પ્રથા નથી.
12. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કંઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SOCIOLOGY
PAPER - III

સમાજશાસ્ત્ર
પેપર–III

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple-choice/Assertion and Reasoning/matching questions/carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પંચોતેર (૭૫) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના **બે** (૨) ગુણ છે..

---

1. What is the term used for 'the sum total of physical surroudnings and everyday experiences that make an individual world' called ?
   (A) Embedded world
   (B) Lived Experiences
   (C) Primary group
   (D) Life world

2. What are the central ideas in ethnomethodology ?
   (A) Indexicality and reflexivity
   (B) Structuralism and ideology
   (C) Social action and social facts
   (D) Relativity and reformity

3. Who was concerned with composition of self at the microlevel of social action and interaction ?
   (A) Alfred Schutz
   (B) E. Goffman
   (C) Berger and Luckmann
   (D) J. Derrida

1. વ્યક્તિનું મનોવિશ્વ એ તેના અરસપરસના ભૌતિક–વાતાવરણ અને રોજબરોજના અનુભવોનું સાર હોય છે, જેને માટે શું શબ્દ વપરાય છે ?
   (A) સમાયેલું વિશ્વ
   (B) જીવેલાં અનુભવો
   (C) પ્રાથમિક જુથ
   (D) જીવનવિશ્વ

2. એથનોમેથોડોલોજીના કેન્દ્રસ્થ વિચારો કયા છે ?
   (A) ઇન્ડેકસીકેલિટી અને રીફલેકક્ષીવીટી
   (B) સ્ટ્રકચરેલિઝમ અને આઈડીયોલોજી
   (C) સામાજિક ક્રિયા અને સામાજિક તથ્ય
   (D) સાપેક્ષતા અને સુધારણા

3. સામાજિક–ક્રિયા અને આંતરક્રિયાના લઘુ–સ્તર પર 'સ્વ' ની રચના અંગે કોની નિસ્બત હતી ?
   (A) આલ્ફ્રેડ શુલ્ઝ
   (B) ઈ. ગોફમેન
   (C) બરગર અને લ્યુકમેન
   (D) જે. દરિદા

4. Who has criticized the economic determinism to be implicit in parts of Marx's original work ?

(A) J. Habermas

(B) E. Goffman

(C) Althusser

(D) A Giddens

4. માર્ક્સના મૂળ પ્રદાનના ખંડોમાં આર્થિક નિર્ણાયકવાદ પરોક્ષરીતે સમાયેલું છે એની ટીકા કોણે કરી ?

(A) જે. હેબરમાસ

(B) ઈ. ગોફમેન

(C) આલ્થુસર

(D) એ. ગિડેન્સ

5. According to whom neo-functionalism is a tendency rather than a developed theory ?

(A) Habermas

(B) Alexander

(C) Althusser

(D) Dahrendorf

5. કોના મત મુજબ નવ–પ્રકાર્યવાદ એ એક વિકસિત સિદ્ધાંત નહીં પણ વલણ છે ?

(A) હેબરમાસ

(B) એલેકઝેન્ડર

(C) આલ્થુસર

(D) ડેહરનડોર્ફ

6. For Habermas, the purpose of communicative action is :

(A) To achieve a goal

(B) Shared understanding

(C) Mastery over world

(D) Purposeful work

6. હેબરમાસના મતે 'સંદેશાત્મક–ક્રિયા' નું પ્રયોજન હોય છે :

(A) એક લક્ષ્ય સાધવું

(B) સહિયારી સમજ

(C) જગત ઉપર કાબૂ

(D) હેતુલક્ષી કામ

7. The institutional criteria as precondition of public sphere are :

(1) Disregard of status

(2) Common concern

(3) Association

(4) Inclusivity

Indicate the correct answer codes :

(A) (1), (2) and (3)

(B) (1), (3) and (4)

(C) (2), (3) and (4)

(D) (1), (2) and (4)

7. જાહેર–ક્ષેત્રની પૂર્વશરતોરૂપી સંસ્થાકિય–માપદંડ છે :

(1) દરજ્જાની અવહેલના

(2) સામાન્ય નિસ્બત

(3) મંડળ

(4) સમાવિષ્ટતા

કોડમાંથી સાચો ઉત્તર દર્શાવો :

(A) (1), (2) અને (3)

(B) (1), (3) અને (4)

(C) (2), (3) અને (4)

(D) (1), (2) અને (4)

8. According to Althusser, a "word" cannot be considered in isolation, it exists only in theoretical or ideological framework in which it is used. The term used by him is :

(A) Consciousness

(B) Contradiction

(C) Discourse

(D) Problematic

8. આલ્થુસરના મત મુજબ ''શબ્દ'' અલગતામાં જાણી શકાતો નથી, તેનું અસ્તિત્વ ફક્ત તેના ઉપયોગની સૈદ્ધાંતિક અથવા વૈચારિક રૂપરેખામાં હોય છે. આ અંગે તેણે વાપરેલો શબ્દ છે :

(A) કોન્સીયસનેસ

(B) કોન્ટ્રાડીકશન

(C) ડીસકોર્સ

(D) પ્રોબ્લેમેટિક

9. There is a basic difference between tribe and caste. Mark out the *correct* statement from among the following :

(A) Tribe is a complete society, caste is not

(B) Tribe and caste are both complete society

(C) Caste is complete society, tribe is not

(D) Both tribe and caste are incomplete societies

10. Which of the following groups are officially notified minority religious groups ?

(A) Muslims, Christians, Jains

(B) Jews, Christians, Muslims

(C) Parsis, Buddhists, Jains

(D) Parsis, Buddhists, Sikhs

11. Who put forward the theory of 'cultural lag' ?

(A) Max Weber

(B) MacIver and Page

(C) W. Ogburn

(D) Pareto

9. આદિવાસી જાતિ અને જ્ઞાતિમાં પાયાનો ફરક છે. નિમ્ન વિધાનોમાંથી સાચું વિધાન જણાવો :

(A) આદિવાસી જાતિ એક સંપૂર્ણ સમાજ છે, જ્ઞાતિ નથી

(B) આદિવાસી જાતિ અને જ્ઞાતિ બંને સંપૂર્ણ સમાજ છે

(C) જ્ઞાતિ સંપૂર્ણ સમાજ છે, આદિવાસી જાતિ નથી

(D) આદિવાસી જાતિ અને જ્ઞાતિ બંને અપૂર્ણ સમાજ છે

10. નીચે પૈકીના કયા જૂથ અધિકૃત રીતે અલ્પસંખ્યક ધાર્મિક જુથો તરીકે જાહેર થયેલા છે ?

(A) મુસ્લીમ, ખ્રિસ્તી, જૈન

(B) યહુદી, ખ્રિસ્તી, મુસ્લિમ

(C) પારસી, બૌધ, જૈન

(D) પારસી, બૌધ, શીખ

11. સાંસ્કૃતિક મંદતાનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?

(A) મેક્સ વેબર

(B) મેકાઈવર એન્ડ પેજ

(C) વિલિયમ ઓગબર્ન

(D) પેરેટો

12. Which of the following are tribes of Andaman Islands ?

(A) Onges and Jarawas

(B) Santals and Ho

(C) Gonds and Baigas

(D) Angami and Ao

13. Who is of the view that caste and untouchability do not let Hindus act as a community ?

(A) David Hardiman

(B) Louis Dumont

(C) B.R. Ambedkar

(D) M.N. Srinivas

14. Who has said that social stratification in India is based on 'Purity and pollution' ?

(A) M.N. Srinivas

(B) A.R. Desai

(C) Louis Dumont

(D) Yogendra Singh

12. નિમ્ન પેકીના કઈ અંદામાન દ્વિપના સમૂહની આદિવાસી જાતિ છે ?

(A) ઓન્ગે અને જારવા

(B) સંચાલ અને હો

(C) ગોન્ડ અને બૈગાસ

(D) અન્ગામી અને આઓ

13. કોણે કહ્યું કે જ્ઞાતિ અને અસ્પૃશ્યતાએ હિન્દુઓને એક સમુદાય તરીકે વર્તવા દિધાં નથી :

(A) ડેવિડ હાર્ડીમેન

(B) લૂઈ ડયુમો

(C) બી.આર. આંબેડકર

(D) એમ.એન. શ્રીનિવાસ

14. કોણે કહ્યું કે ભારતમાં સામાજિક સ્તરરચના 'પવિત્ર અને અપવિત્ર' ઉપર આધારિત છે :

(A) એમ.એન. શ્રીનિવાસ

(B) એ.આર. દેસાઈ

(C) લૂઈ ડયુમો

(D) યોગેન્દ્રસીંગ

15. Match items in List I with items in List II and select the *correct* answer from the codes given below :

	List I		List II
(*a*)	Homo Hierarchichus	(1)	S.C. Dube
(*b*)	Indian Village	(2)	D.P. Mukerji
(*c*)	Diversities	(3)	M.N. Srinivas
(*d*)	Caste in modern India and other Essays	(4)	Louis Dumont

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(3)	(2)	(1)	(4)
(B)	(2)	(3)	(4)	(1)
(C)	(4)	(1)	(2)	(3)
(D)	(1)	(2)	(3)	(4)

16. According to G.S. Ghurye which one of the following features is a characteristic of the society based on the caste system ?

(A) Segmental division of society

(B) Civic and religious abilities

(C) Equality in feeding and social intercourse

(D) Self-choice in occupation and marriage

15. યાદી I ના મુદ્દાઓ યાદી II ના મુદ્દાઓ સાથે જોડો અને નીચે આપેલી ચાવીથી સાચો ઉત્તર દર્શાવો :

	યાદી I		યાદી II
(*a*)	હોમો–હાઈરારકિસ	(1)	એસ.સી. દુબે
(*b*)	ઈન્ડીયન વિલેજ	(2)	ડી.પી. મુકર્જી
(*c*)	ડાઈવર્સિટીઝ	(3)	એમ.એન. શ્રીનિવાસ
(*d*)	કાસ્ટ ઈન મોડર્ન ઈન્ડીયા એન્ડ અધર એસ્સેઝ	(4)	લૂઈ ડ્યુમો

ચાવી :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(3)	(2)	(1)	(4)
(B)	(2)	(3)	(4)	(1)
(C)	(4)	(1)	(2)	(3)
(D)	(1)	(2)	(3)	(4)

16. જી.એસ. ઘુર્યેના મત મુજબ જ્ઞાતિ પ્રથા આધારિત સમાજની શું લાક્ષણિકતા હોય છે ? સાચાં જવાબ દર્શાવો :

(A) સમાજનું ખંડાત્મક વિભાજન

(B) નાગરિક અને ધાર્મિક યોગ્યતાઓ

(C) ખાનપાન અને સામાજિક વ્યવહારમાં સમાનતા

(D) વ્યવસાય અને લગ્નની સ્વ–પસંદ

17. Choose *correct* option.

Global population conference in Cairo 1994 agreed that the key to controlling world population growth was in :

(A) Spread of education

(B) Family welfare programmes

(C) Industrial urban growth

(D) Improving the status of women

18. What is the key demographic factor in the growth of cities ?

(A) Migration

(B) Industrialization

(C) Expansion of geographical boundaries

(D) High birth rate

19. Who has classified slums into the categories of 'Slums of hope' and 'Slums of despair' ?

(A) E.H. Sutherland

(B) Gideon Sjoberg

(C) Churles Stock

(D) Oscar Lewis

17. સાચો ઉત્તર દર્શાવો :

૧૯૯૪ માં કેરોમાં મળેલી ''ગ્લોબલ પોપ્યુલેશન કોન્ફરન્સ'' માં થયેલી સમજુતી મુજબ વિશ્વની વસ્તીના નિયંત્રણની ચાવી છે :

(A) શિક્ષણનો ફેલાવો છે

(B) કુટુંબ કલ્યાણના કાર્યક્રમો છે

(C) ઔદ્યોગિક–શહેરી વિકાસ છે

(D) મહિલાઓની સ્થિતી સુધારવામાં છે

18. શહેરોના વિકાસમાં ચાવીરૂપ વસ્તી વિષયક પરિબળ કયું છે ?

(A) સ્થળાંતર

(B) ઔદ્યોગિકરણ

(C) ભૌગોલિક હદમાં વધારો

(D) ઊંચો જન્મ દર

19. ''સ્લમ્સ ઓફ હોપ'' અને 'સ્લમ્સ ઓફ ડિસપેર' તરીકે ઝુપડપટ્ટીઓનું વર્ગીકરણ કોણે કર્યુ ?

(A) ઈ.એચ. સધરલેન્ડ

(B) ગિડીયન સ્જોબર્ગ

(C) ચાર્લ્સ સ્ટોક

(D) ઓસ્કાર લેવીસ

20. What is meant by displacement ?

(A) Migration only by social causes

(B) Migration only by economic causes

(C) Migration to other place by Personal choice

(D) Forced migration from place of origin

21. Which one of the following is a known demographer ?

(A) Narain Seth

(B) P.N. Mukherjee

(C) E.A. Rumuswami

(D) Vatsla Narain

22. According to which scholar, knowledge and language have been powerful in the control of human body ?

(A) Foucault

(B) Schutz

(C) Goffman

(D) Giddens

20. વિસ્થાપનનો અર્થ શું થાય ?

(A) ફક્ત સામાજિક કારણોથી કરાયેલું સ્થળાંતર

(B) ફક્ત આર્થિક કારણોથી કરાયેલું સ્થળાંતર

(C) સ્વેચ્છાએ અન્ય સ્થળે કરાયેલું સ્થળાંતર

(D) બળજબરીથી વતનમાંથી ખદેડી મૂકવાથી કરાયેલું સ્થળાંતર

21. નીચેમાંથી એક વસ્તીશાસ્ત્રી તરીકે કોણ જાણીતા છે ?

(A) નારાયણ શેઠ

(B) પી.એન. મુખર્જી

(C) ઈ.એ. રામાસ્વામી

(D) વત્સલા નારાયણ

22. કયા વિદ્વાનના મતે માનવ-શરીરના નિયંત્રણમાં જ્ઞાન અને ભાષા શક્તિશાળી રહ્યાં છે ?

(A) ફૂકો

(B) શુલ્ઝ

(C) ગોફમેન

(D) ગિડેન્સ

23. The process to uncover differences in a text is called by Derrida :

(A) Logocentricism

(B) Deconstruction

(C) Post-structuralism

(D) Analysis

24. Who said structure is both constraining and enabling ?

(A) J. Derrida

(B) A. Giddens

(C) W. Moore

(D) A. Schultz

25. Which one of the following tribal community has G.S. Ghurye Studied ?

(A) Chaudhary

(B) KoliBhil

(C) Dhodia

(D) Kukana

23. એક ગદ્યમાં તફાવતોને ખૂલા પાડવાની પ્રક્રિયાને દરિદાએ શું કહ્યું ?

(A) લોગોસેન્ટ્રીસીજમ

(B) ડીકન્સ્ટ્રકશન

(C) પોસ્ટ–સ્ટ્રકચરેલિઝમ

(D) એનાલિસીસ

24. કોણે કહ્યું કે ''માળખું''અટકાવતું અને મદદરૂપ એમ બન્ને હોય છે ?

(A) જે. દરિદા

(B) એ. ગિડીન્સ

(C) ડબ્લ્યુ. મૂર

(D) એ. શુલ્ઝ

25. જી.એસ. ઘૂર્યેએ નીચેમાંથી કયા આદિવાસી સમુદાયનો અભ્યાસ કર્યો છે ?

(A) ચૌધરી

(B) કોળીભીલ

(C) ઢોળીયા

(D) કુંકણા

26. Arrange the names of the following sociologists according to their studies by choosing the correct codes :

	List I		List II
(*a*)	M.N. Shrinivas	(1)	Rural profile
(*b*)	Mekim Murriot	(2)	Indian village
(*c*)	D.N. Majmudar	(3)	Indias villages
(*d*)	S.C. Dube	(4)	Village India

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(3)	(4)	(1)	(2)
(B)	(4)	(3)	(2)	(1)
(C)	(1)	(4)	(2)	(3)
(D)	(2)	(1)	(3)	(4)

27. Daniel Thorner's contribution to the understanding of rural social structure has been mainly the analysis of :

(A) Traditional Power Structure

(B) Jajmani relations

(C) Religious beliefs and practices

(D) Agrarian relations

26. નીચે આપેલા સમાજશાસ્ત્રીઓના નામ સામે તેમના અભ્યાસને મૂકી સાચી ચાવી દર્શાવો :

	યાદી I		યાદી II
(*a*)	એમ.એન. શ્રીનિવાસ	(1)	રૂરલ પ્રોફાઈલ
(*b*)	મેકિમ મેરિયોટ	(2)	ઈન્ડિયન વિલેજ
(*c*)	ડી.એન. મજમૂદાર	(3)	ઈન્ડીયાઝ વિલેઝીસ
(*d*)	એસ.સી. દુબે	(4)	વિલેઝ ઈન્ડિયા

કોડ :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(3)	(4)	(1)	(2)
(B)	(4)	(3)	(2)	(1)
(C)	(1)	(4)	(2)	(3)
(D)	(2)	(1)	(3)	(4)

27. ગ્રામીણ સામાજિક માળખાની વિશ્લેષણ આધારિત સમજ આપતું ડેનિયલ થોર્નરનું પ્રદાન જેના ઉપર આધારિત છે તે :

(A) પરંપરાગત સત્તા માળખું

(B) જજમાની સંબંધો

(C) ધાર્મિક–માન્યતાઓ અને વિધી–વિધાન

(D) કૃષિ સંબંધો

28. According to Robert Redfield a Peasant is one who :

(A) Cultivate as a part of one's way of life

(B) Cultivates on the land of landlord

(C) Works as an agricultural labourer

(D) Cultivates for economic gain

29. According to the census authorities of India, one of the essential requirement for a rural community is a density of population below per sq. km :

(A) 250 persons

(B) 300 persons

(C) 400 persons

(D) 500 persons

28. રોબર્ટ રેડફિલ્ડના મતાનુસાર ખેડૂત તે હોય કે જે :

(A) જીવનશૈલીના એક ભાગ તરીકે ખેતી કરે છે

(B) જમીનદારની માલિકીની જમીન ઉપર ખેતી કરે છે

(C) ખેતમજૂર તરીકે કામ કરે છે

(D) આર્થિક લાભ માટે ખેતી કરે છે

29. ભારતની વસ્તી ગણત્રી મુજબ ગ્રામીણ સમુદાયની અનિવાર્ય જરૂરીયાત તરીકે વસ્તીની ગીચતા કેટલી વ્યક્તિઓથી ઓછી હોવી જોઈએ ?

(A) ૨૫૦

(B) ૩૦૦

(C) ૪૦૦

(D) ૫૦૦

30. Given below are two statements, one labelled as assertion (A) and the other labelled as Reason (R) :

Assertion (A) : Metropolitan cities are dominated by large size slums.

Reason (R) : There has been large scale migration of rural population to urban centres with the growth of industries and job opportunities.

In the context of the above statement, which one of the following is *correct* ?

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true, and (R) is the correct explanation of (A)

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

30. નીચે આપેલાં બે વિધાનો છે, એક ધારણા (A) છે અને બીજું તર્ક (R) છે :

ધારણા (A) : મહાનગરોમાં વિશાળ ઝુપડપટ્ટીઓનું વર્ચસ્વ હોય છે.

તર્ક (R) : ઔદ્યોગિકરણ અને રોજગારની તકો વધવાને કારણે ગ્રામીણ વસ્તીનું મોટા પાયે નગરોમાં સ્થળાંતર થયું છે.

ઉપરોક્ત વિધાનોના સંદર્ભમાં નીચેમાંથી કયું સાચું છે ?

કોડ :

(A) (A) અને (R) બંને સાચાં છે, પણ (R) એ (A) નું સાચું સ્પષ્ટિકરણ નથી

(B) (A) અને (R) બંને સાચાં છે અને (R) એ (A) નું સાચું સ્પષ્ટિકરણ છે

(C) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે

(D) (A) ખોટું છે પણ (R) સાચું છે

31. In which one of the following spheres according to the study of I.P. Desai the practice of untouchability continue to be practised inspite of legal removal of discrimination ?

(A) Professional discrimination

(B) Caste based admission in education institution

(C) Private sphere

(D) Religious practices

31. કાયદાકીય રીતે ભેદભાવ દૂર કરાયો હોવા છતાં આઈ.પી. દેસાઈના અભ્યાસને આધારે નીચેમાંથી કયા ક્ષેત્રે અસ્પૃશ્યતાનો વ્યવહાર પળાતો જોવા મળે છે ?

(A) વ્યવસાયિક ભેદભાવ

(B) શિક્ષણ સંસ્થાઓમાં જ્ઞાતિ આધારિત પ્રવેશ

(C) ખાનગી ક્ષેત્ર

(D) ધાર્મિક પૂજા–પાઠ

32. According to Max Weber increasing rationalization of society leads to :

(A) More Freedom from rules

(B) Being prisones of rational institution

(C) Empowerment of individual

(D) Increase in charismatic persons

32. મેકસ વેબરના મત મુજબ સમાજનું વધતું જતું ઘરેડમાં આવવું (રૂટિનાઈઝેશન) ને પરિણામે :

(A) નિયમોથી વધુ મુક્તિ

(B) તાર્કિક સંસ્થાઓની બેડીયોમાં હોવું

(C) વ્યક્તિનું સશક્તિકરણ

(D) ચમત્કારિક વ્યક્તિઓમાં વધારો

33. According to Marx, alienation is a feature of which form of society ?

(A) Capitalism

(B) Feudalism

(C) Socialism

(D) Communism

34. Rise of new technologies in the sphere of information and communication leading to greater globalization is a future of :

(A) Agrarian society

(B) Industrial society

(C) Post industrial society

(D) Rural society

35. Post-industrial society is characterized by :

(A) Ascreptive value

(B) Universalistic value

(C) Diffuse value

(D) Particularistic value

33. માર્કસના મતાનુસાર 'અલગાવ' કયા સ્વરૂપના સમાજનું લક્ષણ છે ?

(A) મૂડીવાદી

(B) સામંતવાદી

(C) સમાજવાદી

(D) સામ્યવાદી

34. માહિતી અને સંદેશા વ્યવહારના ક્ષેત્રે નવી યાંત્રિકીના ઉદભવને કારણે વૈશ્વિકરણની હરણફાળ જેનું ભવિષ્ય છે તે :

(A) કૃષિક સમાજ

(B) ઔદ્યોગિક સમાજ

(C) અનુ–ઔદ્યોગિક સમાજ

(D) ગ્રામીણ સમાજ

35. નીચે આપેલામાંથી કયું મૂલ્ય અનુ–ઔદ્યોગિક સમાજની લાક્ષણિકતા છે ?

(A) અર્પિત

(B) સાર્વત્રિક

(C) પ્રસરિત

(D) વિશિષ્ટ

36. Social transformation towards a desired form of society means :

(A) Social development

(B) Economic development

(C) Revolution

(D) Cultural development

37. According to Weber, contemporary modern industrial society is characterized by which authority ?

(A) Traditional

(B) Charismatic

(C) Rational-legal

(D) Traditional-Charismatic

36. એક ઇચ્છિત સમાજ તરફનું રૂપાન્તર એટલે :

(A) સામાજિક વિકાસ

(B) આર્થિક વિકાસ

(C) ક્રાંતિ

(D) સાંસ્કૃતિક વિકાસ

37. મેક્સ વેબરના મતે કઈ સત્તા સાંપ્રત ઔદ્યોગિક સમાજની લાક્ષણિકતા છે ?

(A) પરંપરાગત

(B) ચમત્કારિક

(C) તાર્કિક–કાયદાકિય

(D) પરંપરાગત–ચમત્કારિક

38. Given below are two statements, one labelled as assertion (A) and the other labelled as Reason (R) :

Assertion (A) : High growth rate of population is an indicator of low levels of development in the society.

Reason (R) : High birth rate is related to illiteracy and poverty in the society.

In the context of the above statements, which one of the following is *correct* ?

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true, and (R) is the correct explanation of (A)

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

38. નીચે આપેલા બે વિધાનો છે. એક છે ધારણા (A) અને બીજું છે તર્ક (R) :

ધારણા (A) : વસ્તીની વૃદ્ધિનો ઊંચો દર સમાજના નિમ્ન સ્તરના વિકાસનો નિર્દેશ છે.

તર્ક (R) : ઊંચો જન્મદર સમાજમાં નિરીક્ષરતા અને ગરીબી સાથે જોડાયેલો હોય છે.

ઉપરોક્ત વિધાનોના સંદર્ભમાં નીચેનામાંથી કયું સાચું છે ?

કોડ :

(A) (A) અને (R) બંને સાચાં છે, પરંતુ (R) એ (A) નું સાચું સ્પષ્ટીકરણ નથી

(B) (A) અને (R) બંને સાચાં છે અને (R) એ (A) નું સાચું સ્પષ્ટિકરણ છે

(C) (A) સાચું છે પરંતુ (R) ખોટું છે

(D) (A) ખોટું છે પરંતુ (R) સાચું છે

39. What is the sex-ratio in India according to census of 2011 ?

(A) 918

(B) 924

(C) 940

(D) 954

40. Which of the following factors were identified by Malthus as "positive checks" on the growth of population ?

(1) Misery

(2) Epidemics

(3) Chastity

(4) Violence

Give *correct* answer from the following :

(A) (1), (2) and (3)

(B) (3), (1) and (4)

(C) (4), (2) and (3)

(D) (1), (2) and (4)

39. વસ્તી ગણત્રીના ૨૦૧૧ ના અહેવાલ મુજબ ભારતમાં જાતિ પ્રમાણ કેટલું છે ?

(A) ૯૧૮

(B) ૯૨૪

(C) ૯૪૦

(D) ૯૫૪

40. નીચેનામાંથી કયા પરિબળોને માલ્થુસે વસ્તીની વૃદ્ધિના 'હકારાત્મક–નિયંત્રણો' તરીકે તારવ્યા હતા ?

(1) ધ્યનિય

(2) રોગચાળો

(3) શિયળ

(4) હિંસા

નીચેમાંથી સાચો જવાબ આપો :

(A) (1), (2) અને (3)

(B) (3), (1) અને (4)

(C) (4), (2) અને (3)

(D) (1), (2) અને (4)

41. Which was the first sociological bulletin published in India ?

(A) Journal of sociology

(B) Sociological Bulletin

(C) Indian Social Science Journal

(D) The Indian Journal of Sociology

42. The aim of national population policy is to impress upon the people, the need which of the following families for the well being of their children :

(A) Small, planned

(B) Planned, large

(C) Joint, Nuclear

(D) Educate, extended

43. What is *incorrect* about SEWA ?

(A) It has Unionized women workers in the unorganized sector

(B) It combines three movements labour, cooperative and development

(C) It has organized many women cooperatives

(D) It is restricted to Ahmedabad only

41. ભારતમાં સૌથી પહેલાં પ્રકાશિત થયેલ સમાજશાસ્ત્રીય સામયિક કહ્યું ?

(A) જરનલ ઓફ સોશ્યાલોજી

(B) સોશ્યાલોજીકલ બૂલેટિન

(C) ઈન્ડીયન સોશ્યલ સાઈન્સ જરનલ

(D) દ ઈન્ડીયન જરનલ ઓફ સોશ્યાલોજી

42. રાષ્ટ્રીય વસ્તી નીતિનો લોકોમાં તેમના બાળકોના ભલા માટે જે અંગે પ્રભાવ પાડવાનો લક્ષ છે તેવા કુટુંબો એટલે ?

(A) નાના અને નિયોજીત

(B) નિયોજીત અને મોટાં

(C) સંયુક્ત અને વિભક્ત

(D) શિક્ષીત અને વિસ્તૃત

43. ''સેવા'' (SEWA) અંગે શું સાચું નથી ?

(A) એણે બિનસંગઠિત ક્ષેત્રમાં મહિલા કામદારોને સંગઠનલક્ષી બનાવી છે

(B) એમાં ત્રણ આંદોલનોનો સમાવેશ થયો છે, શ્રમિક, સહકારી અને વિકાસ

(C) એણે ઘણી મહિલા સહકારી મંડળીઓને સંગઠિત કરી છે

(D) એ ફક્ત અમદાવાદ પુરતુ મર્યાદિત છે

44. What is the basis of stratification in contemporary society among the following ?

(A) Sex

(B) Gender

(C) Age

(D) Community

45. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and other as Reason (R) :

Assertion (A) : It is not sex but gender has been accepted as a form of social stratification.

Reason (R) : Women are biologically different from men.

Select the *correct* answer from the codes given below :

Codes :

(A) (A) is false but (R) is true

(B) (A) is true, but (R) is false

(C) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).

(D) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

44. સાંપ્રત સમાજોમાં નીચેનામાંથી સામાજિક સ્તરરચનાનો આધાર શું છે ?

(A) જાતિ

(B) લૈન્ગીક (જેન્ડર)

(C) વય

(D) સમુદાય

45. નીચે બે વિધાનો આપવામાં આવેલા છે. એક ધારણા (A) છે અને બીજું તર્ક (R) છે :

ધારણા (A) : જાતિ નહીં પણ લૈન્ગીક (જેન્ડર) ને સામાજિક સ્તરરચનાના એક સ્વરૂપનો આધાર ગણવામાં આવેલ છે.

તર્ક (R) : મહિલાઓ જૈવિક રીતે પુરુષોથી ભિન્ન હોય છે.

પસંદ કરી સાચો ઉત્તર લખો :

કોડ :

(A) (A) ખોટું છે, પણ (R) સાચું છે

(B) (A) સાચું છે, પણ (R) ખોટું છે

(C) (A) અને (R) બંને સાચાં છે, પણ (R) એ (A) નું સાચું સ્પષ્ટિકરણ નથી

(D) (A) અને (R) બંને સાચાં છે અને (R) એ (A) નું સાચું સ્પષ્ટિકરણ છે

46. Term gender is a coined on the basis of differences :

(A) Biological

(B) Social

(C) Biological and social

(D) Psychological

47. The feminist perspective which emphasizes that patriarchy is the basis of gender inequality is :

(A) Radical feminism

(B) Liberal feminism

(C) Socialist feminism

(D) Conservative feminism

48. Provisions for divorce among Hindus are provided under Hindu Marriage Act of which year ?

(A) 1955

(B) 1956

(C) 1961

(D) 1973

46. લૈન્ગીક (જેન્ડર) શબ્દની રચના કયા આધારે કરાઈ છે ?

(A) જૈવિક

(B) સામાજિક

(C) જૈવિક અને સામાજિક

(D) મનોવૈજ્ઞાનિક

47. લૈન્ગીક વિષમતા અંગે જે નારીવાદી પરીપેક્ષે પિતૃવાદ ઉપર ભાર મૂકે છે તે :

(A) ઉદ્દામ નારીવાદ

(B) ઉદાર નારીવાદ

(C) સમાજવાદી નારીવાદ

(D) રૂઢિવાદી નારીવાદ

48. કયા વર્ષના હિન્દુ મેરેજ એકટ' અન્વયે હિન્દુઓમાં છૂટા છેડા માટેનો પ્રાવધાન છે ?

(A) 1955

(B) 1956

(C) 1961

(D) 1973

49. Given below are two statements, one of which is an assertion and another reason.

Assertion (A) : Increase in level of education of women, results in declining fertility.

Reason (R) : As level of formal education increases, women feel more empowered to take decisions regarding their fertility.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true, and (R) is not the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

50. Lack of resources by a group in comparison to another group is called :

(A) Absolute poverty

(B) Relative poverty

(C) Deprivation

(D) Discrimination

49. નીચે આપેલાં બે વિધાનો છે. તે પૈકીનો એક ધારણા (A) છે અને બીજો (B) તર્ક છે :

ધારણા (A) : મહિલાઓમાં શિક્ષણનો વધારો પ્રજનનમાં ઘટાડામાં પરિણમે છે.

તર્ક (R) : ઔપચારિક શિક્ષણના વધારાની સાથે, મહિલાઓ પ્રજનન અંગે પોતાનો નિર્ણય લેવામાં વધુ સશક્તિશાલી અનુભવે છે.

ચાવી :

(A) (A) અને (R) બંને સાચાં છે, અને (R) એ (A) નું સાચું સ્પષ્ટિકરણ છે

(B) (A) અને (R) બંને સાચાં છે, પણ (R) એ (A) નું સાચું સ્પષ્ટિકરણ નથી

(C) (A) સાચું છે, પણ (R) ખોટું છે

(D) (A) ખોટું છે, પણ (R) સાચું છે

50. એક જુથની સરખામણીમાં બિજા જૂથ પાસે સાધનોનું અભાવ કહેવાય છે ?

(A) સંપૂર્ણ ગરીબી

(B) સાપેક્ષ ગરીબી

(C) વંચિતતા

(D) ભેદભાવ

51. Which committee studied educational backwardness of religious minorities ?

(A) Sachar Committee

(B) Justice Verma Commission

(C) Alagh Committee

(D) Sengupta Committee

52. Which of the following tribal groups is of African origin and has Negroid features ?

(A) Kukis of Manipur

(B) Gonds of Bastar

(C) Bhils of Rajasthan

(D) Siddis of Gujarat

53. Which of the following committees considered multi dimensional aspects to estimate poverty ?

(A) Alagh Committee

(B) Lakdawala Committee

(C) Sengupta Committee

(D) Suresh Tendulkar Committee

51. ધર્મ આધારિત અલ્પસંખ્યકોમાં શૈક્ષણિક પછાતપણાનો અભ્યાસ કઈ સમિતિએ કર્યો ?

(A) સલચર સમિતિ

(B) જસ્ટીસ વર્મા સમિતિ

(C) અલગ સમિતિ

(D) સેનગુપ્તા સમિતિ

52. નિમ્ન આદિવાસી જૂથો પૈકી કયું જૂથ આફ્રિકી મૂળનું અને નીગ્રો લક્ષણ ધરાવે છે :

(A) મણીપૂરના કુકી

(B) બસ્તરના ગોંડ

(C) રાજસ્થાનના ભીલ

(D) ગુજરાતના સિદ્દી

53. નિમ્ન પૈકીની કઈ સમિતિએ ગરીબીના આંકલન માટે બહુકોણીય પાસાંઓ ધ્યાનમાં લિધા હતા ?

(A) અલગ સમિતિ

(B) લાકડાવાલા સમિતિ

(C) સેનગુપ્તા સમિતિ

(D) સુરેશ તેન્ડૂલકર સમિતિ

54. The author of 'Delniquent Boys' is :

(A) F. Whyte

(B) K.S. Shukla

(C) M. Clinard

(D) A.K. Cohen

55. It often refers to the mere use of illegal drug :

(A) Drug-addiction

(B) Drug-dependence

(C) Drug-addiction and dependence

(D) Drug abuse

56. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and the other labelled as Reason (R) :

Assertion (A) : In a plural society, minority groups often develop mistrust of majority.

Reason (R) : Minority groups are frequent targets of prejudices and discriminations.

Give *correct* answer from the following codes :

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is true, but (R) is false

(D) (A) is false, but (R) is true

54. 'ડેલિન્કવન્ટ બોયઝ' ના લેખક કોણ છે ?

(A) એફ. વાઈટ

(B) કે.એસ. શુકલા

(C) એમ. કિલનાર્ડ

(D) એ.કે. કોહેન

55. તે વધુ પડતા પ્રતિબંધિત દ્રવ્યોનો ઉપયોગ સૂચવે છે :

(A) ડ્રગના બંધાણી

(B) ડ્રગનો આધાર રાખનાર

(C) ડ્રગના બંધારણ અને આધાર રાખનાર

(D) ડ્રગનો ગેરકાનુની ઉપયોગ

56. નીચે આપેલાં બે વિધાનો છે, તે પૈકીનો એક ધારણા (A) છે અને બીજો તર્ક (R) છે :

ધારણા (A) : એક એકાધિક સમાજમાં, અલ્પસંખ્યક જુથો મોટા ભાગે બહુસંખ્યક લોકો સામે અવિશ્વાસ ધરાવતા હોય છે.

તર્ક (R) : અલ્પસંખ્યકો અવાર–નવાર પૂર્વગ્રહો અને ભેદભાવના નિશાન થાય છે.

સાચો ઉત્તર આપો :

કોડ :

(A) (A) અને (R) બંને સાચાં છે, અને (R) એ (A) નું સાચું સ્પષ્ટીકરણ છે

(B) (A) અને (R) બંને સાચાં છે, પણ (R) એ (A) નું સાચું સ્પષ્ટીકરણ નથી

(C) (A) સાચું છે, પણ (R) ખોટું છે

(D) (A) ખોટું છે, પણ (R) સાચું છે

57. Who is the author of 'contemporary social problems' ?

(A) Robert Merton

(B) W.F. Ogburn

(C) W.F. Whyte and L. Whyte

(D) Elliot and Merill

58. The recognized violation of cultural norms is defined as :

(A) Deviance

(B) Anti-social fact

(C) Crime

(D) Immorality

59. Indicate the period during which MNREGA was launched ?

(A) 2002-03

(B) 2001-02

(C) 2006-07

(D) 2008-09

57. 'કોન્ટેમ્પોરેરી સોશ્યલ પ્રોબલમસ' ગ્રન્થના લેખક કોણ છે ?

(A) રોબર્ટ મર્ટન

(B) ડબ્લૂ. એફ. ઓગબર્ન

(C) ડબલ્યુ. વ્હાઈટ અને એલ. વ્હાઈટ

(D) એલિયટ એન્ડ મેરીલ

58. સાંસ્કૃતિક ધોરણોના સ્વીકારાયેલા ઉલ્લંઘનની વ્યાખ્યા છે :

(A) ધોરણભંગ

(B) સમાજવિરોધી સત્ય

(C) ગુના

(D) અનૈતિકતા

59. જે ગાળામાં 'મનરેગા' અમલમાં આવી તે દર્શાવો :

(A) 2002-03

(B) 2001-02

(C) 2006-07

(D) 2008-09

60. The main aspirations behind new science and technology policy are :

(A) Faster, sustainable and inclusive growth

(B) Creation of infrastructure facilities for rural development

(C) Creation of job opportunities with economic growth

(D) Promotion of research activities in science and technology

61. In the new science and technology policy 'I' stands for :

(A) Industry

(B) Infra-structure

(C) Information

(D) Innovation

62. Which one of the following perspectives claim that every culture has its own truth ?

(A) Modernist

(B) Post-modernist

(C) Neo-functionalist

(D) Neo-evolutionary

60. નવી વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી પોલિસી પાછળની પ્રમુખ આકાંક્ષાઓ છે :

(A) ઝડપી, ટકાઉ અને સમાવિષ્ટ વૃદ્ધિ

(B) ગ્રામીણ વિકાસ માટે માળખાકિય સગવડોનું નિર્માણ

(C) આર્થિક વિકાસની સાથે રોજગારીની તકો ઊભી કરવી

(D) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રે સંશોધન પ્રવૃત્તિઓને પ્રોત્સાહન આપવું

61. નવી સાયન્સ અને ટેકનોલોજી પોલિસીમાં ''આઈ'' (I) જે દર્શાવે છે તે છે :

(A) ઈન્ડસ્ટ્રી

(B) ઇન્ફ્રા–સ્ટ્રકચર

(C) ઈનફોરમેશન

(D) ઈનોવેશન

62. નિમ્ન પૈકીના કયા અભિગમનો દાવો છે કે દરેક સંસ્કૃતિનો પોતાનો સત્ય હોય છે ?

(A) આધુનિકતાવાદી

(B) અનુ–આધુનિકતાવાદી

(C) નવ–પ્રકાર્યવાદી

(D) નવ–ઉત્ક્રાંતિવાદી

Mark the correct option :

63. With the acceleration of globalization :
    (A) Exploitation of the poor countries is accelerated
    (B) Cultural dominance of developing societies is accelerating
    (C) Poor countries are becoming prosperous
    (D) Small and big countries are increasingly linked

64. Which one of the following books, is based on the analysis of the process of Nation-building since independence ?
    (A) Modernization of Indian tradition
    (B) Diversities
    (C) India's path of development
    (D) Modernization and development

65. Who has discussed the process of secularization in India ?
    (A) D.N. Majumdar
    (B) A.M. Shah
    (C) Yogesh Atal
    (D) M.N. Srinivas

સાચું વિકલ્પ નોંધો :

63. વૈશ્વિકરણની ઝડપી ગતિની સાથે :
    (A) ગરીબ દેશોનું શોષણ વધ્યું છે
    (B) વિકાસશીલ રાષ્ટ્રોનું સાંસ્કૃતિક વર્ચસ્વ ઝડપી થઈ રહ્યું છે
    (C) ગરીબ રાષ્ટ્રો સમૃદ્ધ થઈ રહ્યાં છે
    (D) નાના અને મોટા રાષ્ટ્રો ઝડપી ગતિએ નજીક આવી રહ્યાં છે

64. નીચે દર્શાવેલાં પુસ્તકો પૈકી કયું પુસ્તક આઝાદી પછીના ભારતમાં રાષ્ટ્ર–નિર્માણની પ્રક્રિયાના વિશ્લેષણ ઉપર આધારિત છે ?
    (A) મોડર્નાઈઝેશન ઓફ ઈન્ડીયન ટ્રેડીશન
    (B) ડાઈવરસીટીઝ
    (C) ઈન્ડીયાઝ પાથ ઓફ ડવલપમેન્ટ
    (D) મોડર્નાઈઝેશન એન્ડ ડવલપમેન્ટ

65. ભારતમાં બિન–સાંપ્રદાયિકીકરણની પ્રક્રિયાનું વિવેચન કોણે કર્યુ છે ?
    (A) ડી.એન. મજૂમદાર
    (B) એમ.એમ. શાહ
    (C) યોગેશ અટલ
    (D) એમ.એન. શ્રીનિવાસ

66. Who said that in a latent form, sanskritization is an orthogenetic response of the Hindu-culture to the forces of modernization ?

(A) I.P. Desai

(B) Yogendra Singh

(C) A.M. Shah

(D) Shyamacharan Dube

67. In the process of nation building, the process of protective discrimination has been adopted purely on the grounds of :

(A) Humanitarian considerations

(B) Practice of untouchability and exploitation

(C) Backwardness of scheduled castes and the scheduled tribes

(D) Illiteracy and poverty

68. Which one of the following options match with Y. Singh's views on tradition and modernity in India today ?

(A) Breakdown in core of tradition

(B) Revitalization in core of tradition

(C) Continuity and change of tradition

(D) Increasing predominance of modernity

66. કોણે જણાવ્યું કે છૂપા સ્વરૂપમાં સંસ્કૃતિકરણ એ આધુનિકીકરણના પરીબળો સામે હિન્દુ સંસ્કૃતિનો રૂઢી આધારિત પ્રતિભાવ છે ?

(A) આઈ.પી. દેસાઈ

(B) યોગેન્દ્રસીંગ

(C) એ.એમ. શાહ

(D) શ્યામાચરણ દુબે

67. રાષ્ટ્ર નિર્માણની પ્રક્રિયામાં સંરક્ષણાત્મક ભેદભાવની નીતિ ફક્ત જે આધાર પર હાથ ધરાઈ છે તે છે :

(A) માનવિય કારણોસર

(B) અસ્પૃશ્યતા અને શોષણની રીતભાત

(C) અનુસુચિત જ્ઞાતિ અને અનુસુચિત જનજાતિઓના પછાતપણાને લીધે

(D) નિરક્ષરતા અને ગરીબી

68. આજના ભારતમાં પરંપરા અને આધુનિકતા વિષે યોગેન્દ્રસીંગના વિચારો નિમ્ન પૈકીના કયા વિકલ્પ સાથે મેળ ખાય છે ?

(A) પરંપરાના હાર્દમાં પતન

(B) પરંપરાના હાર્દનું સશક્ત થવું

(C) પરંપરાનું સાતત્ય અને પરિવર્તન

(D) આધુનિકતાનું વધતું જતું વર્ચસ્વ

69. Who has studied 'The great Tradition of Hinduism' in the city of Madras' ?

(A) Robert Redfield

(B) F.G. Bailey

(C) Mckim Marriott

(D) Milton Singer

70. Bribe is an example of :

(A) Conflict

(B) Ignorance

(C) Corruption

(D) Cheating

71. Which of the following anti-social acts generally do not involve violence ?

(A) White Collar Crime

(B) Rape

(C) Homicide

(D) Suicide

72. Indicate the *correct* answer :

Statement (A) : The people who tend to be defined as deviant are those who share the traits of powerlessness.

Statement (R) : The powerful people possess the resources to resist deviant labels.

Codes :

(A) (A) and (R) are both correct

(B) (A) and (R) are both wrong

(C) (A) is correct and (R) is wrong

(D) (A) is wrong and (R) is correct

69. મદ્રાસ શહેરમાં 'દ ગ્રેટ ટ્રેડીશન ઓફ હિન્દુઈઝમ' અભ્યાસ કોણે કર્યું ?

(A) રોબર્ટ રેડફિલ્ડ

(B) એફ.જી. બેલે

(C) મેકિમ મેરિયટ

(D) મિલ્ટન સીંગર

70. રૂશ્વત જેનો દાખલો છે તે :

(A) સંઘર્ષ

(B) અજ્ઞાનતા

(C) ભ્રષ્ટાચાર

(D) છેતરપિંડી

71. નિમ્ન પૈકીના કયા સમાજ વિરોધી કામોમાં સામાન્ય રીતે હિંસાનો હાથ હોતો નથી :

(A) શ્વેતપોષ ગુનાઓ

(B) બળાત્કાર

(C) માનવ હત્યા

(D) આત્મહત્યા

72. સાચું ઉત્તર દર્શાવો :

વિધાન (A) : જે લોકો ગુનેગારો તરીકે પરિભાષિત કરાતા હોય છે તે સત્તાવિહીનતાના લક્ષણો ધરાવતા હોય છે.

વિધાન (R) : સત્તાધારી લોકો ગુનેગાર તરીકેના ખિતાબનો પ્રતિરોધ કરવા માટેના સંસાધન ધરાવે છે.

ચાવી :

(A) (A) અને (R) બંને સાચાં છે

(B) (A) અને (R) બંને ખોટાં છે

(C) (A) સાચું છે અને (R) ખોટું છે

(D) (A) ખોટું છે અને (R) સાચું છે

73. Privatization of education is a consequence of which one of the following ?

(A) Liberalization

(B) Globalization

(C) Development of science and technology

(D) Increase in production

73. નીચે આપેલામાંથી કોનું પરિણામ શિક્ષણનું ખાનગીકરણ છે ?

(A) ઉદારીકરણ

(B) વૈશ્વિકરણ

(C) વિજ્ઞાન અને પ્રાયોગિકતાનો વિકાસ

(D) વસતિ વધારો

74. Who said that the traditional Hindu culture prevented the rise of modern industrial capitalism ?

(A) Karl Marx

(B) Karl Popper

(C) Emile Durkheim

(D) Max Weber

74. કોણે કહ્યું કે પરંપરાગત હિન્દુ સંસ્કૃતિએ આધુનિક ઔદ્યોગિક મૂડીવાદના ઉદયને અટકાવ્યું ?

(A) કાર્લમાર્ક્સ

(B) કાર્લ પોપર

(C) ઈમાઈલ દુર્ખાઇમ

(D) મેક્સ વેબર

75. Which one of the following gives a clan its name and identity ?

(A) Village

(B) Religion

(C) Totem

(D) Language

75. એક ગોત્ર–સમૂહને નિમ્ન પૈકીના કયાથી તેનું નામ મળે છે ?

(A) ગામ

(B) ધર્મ

(C) ગણચિન્હ

(D) ભાષા

ROUGH WORK

SEAL